



SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
HUDOBNÉ MÚZEUM

SLOVENSKÁ POŠTA, A.S. – POFIS a POŠTOVÁ BANKA, A.S.

VÝSTAVA **Desatoro o gajdách**

Slovenské národné múzeum - Hudobné múzeum
Kaštieľ v Dolnej Krupej, 919 65 Dolná Krupá
Máj 2014 – Apríl 2015

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 22. mája 2014: Slovenské národné múzeum – Hudobné múzeum v spolupráci so Slovenskou poštou, A.S. Pofis a Poštovou bankou pripravilo výstavu o prekrásnom ľudovom hudobnom nástroji – o gajdách. Výstava vznikla pri príležitosti zápisu gájd do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a spolu s ňou bude uvedená aj nová poštová známka Trojhlasné gajdy, v rámci emisie EURÓPA 2014 – Národné hudobné nástroje. Výstava bude verejnosti sprístupnená od 23. mája 2014 a bude trvať do apríla 2015.

Gajdy ako jedinečný archaický hudobný nástroj majú dôležité postavenie medzi hudobnými nástrojmi z hľadiska pôvodu, rozšírenia i funkcie. Sú jedinečné svojimi výraznými akustickými osobitosťami podmienenými špecifikami interpretácie a zvláštnou farbou zvuku, ktorá je hráčmi vedome využívaná. Sú hudobným nástrojom jednoduchej i virtuóznej hry s dlhodobou hudobnou tradíciou a zároveň sú súčasťou hudobného inštrumentára toľkých národov, ako málokterý hudobný nástroj. Ich pravlastou je predná Ázia, odkiaľ sa už v staroveku šírili do Európy. Na Slovensku sa udomácnil východoeurópsky typ gájd. Trojhlasné gajdy (gajdy s dvojitou melodickou píšťalou a jednoduchou burdónovou píšťalou) sú u nás najrozšírenejším typom tohto nástroja. A práve nástroj, ktorý rozozvučal ruky pastierov, kaukliarov, žobrákov, no i cisárov a kráľov, možno považovať za integrálny prvok európskeho kultúrneho dedičstva. Hlas gájd povzbudzoval vojská v bitkách, ozýval sa pri slávnostných príležitostiach, obradoch panstva i prostého dedinského ľudu, v chrámoch, no i v najpodradnejších krčmách. Gajdy boli a sú nástrojom zabúdaným i znovu objavovaným, no napriek tomu zostali jedným z obľúbených nástrojov ľudovej hudby, u nás tvoria súčasť roľníckej a pastierskej kultúry.

Výstava ponúka rôzne typy tohto ľudového hudobného nástroja a jeho súčasti so zbierok Hudobného múzea, dopĺňa tému formou textov, fotopanelov a predmetov ľudovej výroby zdobených rôznymi vyobrazeniami gájd i gajdošov. Aktuálne informácie o sprievodných podujatiach, otváracích hodinách či výške vstupného nájdete na www.snm.sk.

ORGANIZÁTORI A PARTNERI VÝSTAVY:

Organizátori podujatia:

SNM – Hudobné múzeum, Slovenská pošta, A.S. – Pofis a Poštová banka, A.S.

Partneri podujatia:

Apimed, Občianske združenie KOROMPA

TS pripravila: Mgr. Lucia Fojtíková, SNM – Hudobné múzeum, fojtikova@snm.sk; +421 918 906 787